

Vergaderjaar 2025–2026

36 850 IX

Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Financiën (IXB) en de begrotingsstaat van Nationale Schuld (IXA) voor het jaar 2025 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota)

Nr. 3

VERSLAG HOUDENDE EEN LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 17 december 2025

De vaste commissie voor Financiën, belast met het voorbereidend onderzoek van dit voorstel van wet, heeft de eer verslag uit te brengen in de vorm van een lijst van vragen met de daarop gegeven antwoorden.

De vragen zijn op 8 december 2025 voorgelegd aan de Minister van Financiën. Bij brief van 12 december 2025 zijn ze door de Minister van Financiën beantwoord.

Met de vaststelling van het verslag acht de commissie de openbare behandeling van het wetsvoorstel voldoende voorbereid.

De fungerend voorzitter van de commissie,
Van der Lee

Adjunct-griffier van de commissie,
Van der Steur

Vraag 1

Hoe verklaart u de 9 mrd. hogere ontvangsten inkomstenbelasting?

Antwoord op vraag 1

Op kasbasis is de inkomensheffing met 6 miljard euro opwaarts bijgesteld, waarvan 9 miljard euro in de inkomstenbelasting en – 3 miljard euro in de premies volksverzekering. Inkomstenbelasting en premies volksverzekeringen worden samen geheven, maar kennen een verschillend kasverloop doordat ze betrekking hebben op andere regelingen. De opwaartse bijstelling van 6 miljard euro in de inkomensheffing wordt voor 5 miljard euro verklaard doordat het kaspatroon van de hersteloperatie voor box 3 is geactualiseerd, nu er beter zicht is op de verwachte termijnen waarop tegenbewijs wordt ingediend en bijbehorende herstelbetalingen plaatsvinden. Concreet betekent dit dat een groot deel van de herstelbetalingen vanaf 2026 plaatsvinden, en niet vanaf (eind) 2025, waar eerder mee werd gerekend. Daarnaast zijn er in de Najaarsnota actuele kasontvangsten uit augustus tot en met oktober verwerkt. Deze recente kascijfers wijzen op hogere ontvangsten dan eerder geraamd.

Vraag 2

Kan er een prognose gegeven worden van de instroom en de uitstroom van het personeel bij de Belastingdienst en bij de Douane?

Antwoord op vraag 2

De verwachte instroom in 2025 bij de Belastingdienst is 2.635 fte en de verwachte uitstroom 2.297 fte. Ten opzichte van de bezetting eind 2024, zal de bezetting in 2025 hiermee naar verwachting toenemen met 338 fte; van 28.362 fte (eind 2024) naar een verwachte eindbezetting van 28.700 fte (eind 2025).

De verwachte in- en uitstroom over 2025 van de Douane volgens de laatste prognoses (t/m oktober) zijn als volgt: Instroom 792 fte (12%), uitstroom 481 fte (7%), uitkomende op een totaal van 311 fte stijging in de bezetting (4,7%).

Vraag 3

Wat zijn de gevolgen van de vertraging van de uitvoering aanvullende schaderoutes?

Antwoord op vraag 3

De planning blijft gehandhaafd. Dit houdt in dat we er alles aan doen om te zorgen dat de Hersteloperatie eind 2027 afgerond/gereed is.

Vraag 4

Wat is de visie op de belasting- en invorderingsrente?

Antwoord op vraag 4

Op 20 oktober 2025 heeft het kabinet vragen beantwoord over de belasting- en invorderingsrente (BIR) naar aanleiding van een schriftelijk overleg. Het kabinet heeft in deze beantwoording aangegeven de conclusie van het vorige kabinet dat het BIR-regime, met name de belastingrente, de afgelopen jaren versnipperd is geraakt te delen. In de kamerbrief van 27 juni 2024 zijn verschillende beleidsopties gepresenteerd om deze versnippering te verminderen. Zoals ook in de beantwoording is aangegeven, acht het kabinet het niet passend om nu een visie te vormen op de BIR-systematiek, met name de belastingrente, gelet op zijn demissionaire status.

Daarnaast loopt op dit moment cassatie tegen een uitspraak van Rechtbank-Noord-Nederland over de hoogte van het belastingrentepercentage vennootschapsbelasting (Vpb).

Voor wat betreft de rente die wordt gerekend over terugvorderingen en nabetalingen van toeslagen acht het kabinet het niet langer passend deze te rekenen. Een voorstel ter afschaffing hiervan is opgenomen in het wetsvoorstel verbetermaatregelen toeslagen. Dit wetsvoorstel is aangenomen door beide Kamers, en treedt in werking met ingang van 1 januari 2026. Voor wat betreft de invorderingsrente heeft het kabinet er dit jaar voor gezorgd dat deze wordt bevroren op 4,3%, zodat belastingplichtigen en toeslaggerechtigden niet met een grotere stijging van deze rente worden geconfronteerd. Dit percentage geldt in ieder geval zo lang de koppeling tussen belastingen en toeslagen voor de invorderingsrente niet kan worden losgelaten.¹

Vraag 5

Hoe verhouden de 9,2 mrd. hogere belastingontvangsten zich tot de 9,7 mrd. hogere belastingontvangsten op kasbasis in tabel 2 (p. 99) van de Najaarsnota?

Antwoord op vraag 5

Het bedrag van 9,662 miljard euro in tabel 2 op bladzijde 99 van de Najaarsnota betreft de toename in de totale belastingontvangsten. Dit bedrag komt overeen met de mutatie van 9,662 miljard euro bovenaan in tabel 8 van de tweede suppletoire begroting IX bij «totaal belastingontvangsten». De 9,248 miljard euro onderaan in tabel 8 van de tweede suppletoire begroting IX is het deel dat verantwoord wordt op artikel 1 Belastingen. Het verschil betreft de afdrachten aan het Gemeente-, Provincie-, BES-fonds en het btw-compensatiefonds en de belastingontvangsten op artikel 9 Douane.

Vraag 6

Op welke activiteit heeft er zich een tegenvaller voorgedaan bij de EIB waarvoor Nederland een garantie heeft afgegeven? Wat hield de tegenvaller in?

Antwoord op vraag 6

Er heeft een tegenvaller plaatsgevonden op een lening verstrekt door de EIB onder de Cotonou-1 garantieovereenkomst. Onder deze overeenkomst verstrekt de EIB leningen ten behoeve van investeringsprojecten in de Afrikaanse, Caribische en Stille Oceaanlanden en de landen en gebieden overzee. Vanwege de vertrouwelijkheid van projectinformatie en omdat het een lening aan een private entiteit betreft, kan het kabinet geen verdere details delen over het specifieke project.

Vraag 7

Wat voor garantie heeft Nederland afgegeven?

Antwoord op vraag 7

De EIB verricht activiteiten in de landen in Sub-Sahara-Afrika, het Caribische gebied en de Stille Oceaan (ook wel de Afrikaanse, Caribische en Pacifische landen genoemd, ofwel de ACP-landen), alsmede in Europese Overzeese Gebieden (Overseas Countries and Territories, ofwel OCT-landen). Een deel van deze activiteiten wordt bekostigd uit het Investment Facility, een «revoluerend fonds» dat gefinancierd is uit het

¹ Zie Besluit van 3 november 2025 tot wijziging van het Besluit belasting- en invorderingsrente ter vaststelling van het percentage invorderingsrente met ingang van 1 januari 2026, Stb. 2025, 383

European Development Fund (EDF). De EIB financiert daarnaast ook activiteiten uit eigen middelen. Op deze eigen middelen hebben lidstaten vier garanties afgegeven (Lomé IV, Cotonou I, Cotonou II en Cotonou III). Voor deze garanties heeft Nederland een risicogarantieregeling van EUR 76,7 miljoen op de begroting staan in 2026. De Cotonou-1 garantieovereenkomst is door de lidstaten ondertekend op 11 juli 2003. In tegenstelling tot de algemene garantie op de EIB die op instellingsniveau is ingericht, dekt de garantie op EIB-kredietverlening onder eigen middelen individuele projecten in ACP- en OCT-landen. De EIB schat de verwachte verliezen voor het totale portfolio onder de vier garanties op 5,01%. Er is geen uitgavenraming opgenomen op de Financiënbegroting omdat niet in te schatten is wanneer potentiële verliezen zich voordoen en de spreiding over de jaren groot is (de laatste terugbetalingen vinden plaats in 2050). Eventuele tegenvallers worden dus verwerkt zodra deze zich voordoen.²

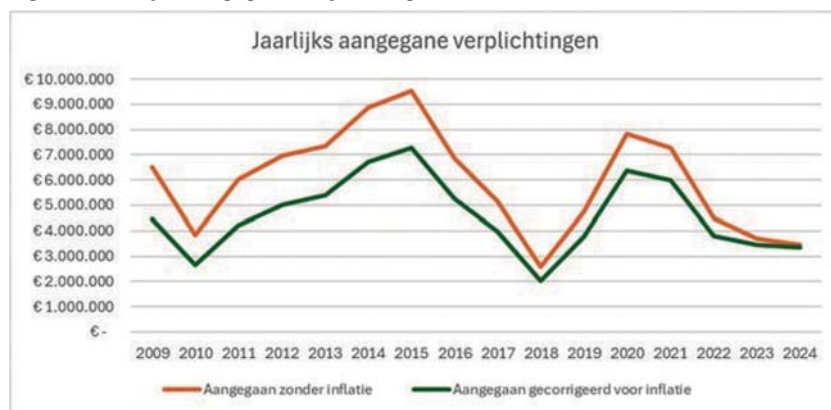
Vraag 8

Wat is van de afgelopen twintig jaar per jaar de totale omvang van de aangegane transacties aan exportkredietverzekeringen, rekening houdend met inflatie? Met andere woorden: neemt het gebruik van exportkredietverzekeringen toe of af?

Antwoord op vraag 8

De totale omvang van de exportkredietverzekering (ekv) kent schommelingen, vanwege het vraag gestuurde karakter van het instrument. Uit een eerdere analyse blijkt dat het incidentele en conjuncturele karakter van de ekv een grote rol spelen in het aantal aangegane transacties. Hierdoor komen omvangrijke transacties tot stand of blijven ze uit. Het is door deze fluctuatie mogelijk dat de omvang van de transacties (uitgedrukt in jaarlijks aangegane verplichtingen) daalt terwijl het aantal transacties groeit. Zo zijn er in 2021 en 2024 respectievelijk 138 en 190 polissen uitgereikt, terwijl de omvang respectievelijk 8,0 miljard euro en 4,6 miljard euro bedroeg. Voor een verdere toelichting op de reeds uitgevoerde analyse kunt u de ekv monitor 2024 raadplegen² en het jaarverslag 2024 van Atradius Dutch State Business³. In onderstaande grafiek zijn de aangegane jaarlijkse verplichtingen van 2009 tot en met 2024 weergegeven. Eerdere cijfers dan 2009 zijn niet mogelijk om toe te voegen vanwege een wijziging in meet methodiek.

Figuur 1 Jaarlijks aangegane verplichtingen 2009–2024

Vraag 9

Wat is de reden dat het plafond van 10 miljard voor de exportkredietverzekeringen niet is benut? Wat is de trend van de afgelopen jaren hiervoor? Welk bedrag kan er structureel worden verwacht?

² 2.5 Overzicht Risicoregelingen, Begroting IX Financiën en Nationale Schuld

Antwoord op vraag 9

De exportkredietverzekering (ekv) heeft een garantieplafond van 10 miljard euro per jaar. Dit is het administratieve maximum voor nieuwe juridische verplichtingen die de Staat kan aangaan in één jaar. Dit maximum geldt zowel voor afgegeven polissen als voor dekkingstoezeggingen (DT's). De ekv kent een vraaggestuurd karakter, waardoor het aantal aanvragen zich moeilijk laat voorspellen en het daardoor ook niet mogelijk is hier een structurele verwachting te noemen. Dit jaar (2025) is de totale omvang van het aantal binnengekomen aanvragen minder dan 10 miljard euro, waardoor niet het gehele plafond is benut. Uit de grafiek bij vraag 8 blijkt dat het plafond de afgelopen jaren ruim genoeg is gebleken. Voor een verdere toelichting kunt u de ekv monitor 2024 raadplegen⁴ en het jaarverslag 2024 van Atradius Dutch State Business⁵. Het verloop van de benutting is in de grafiek bij vraag 8 terug te zien.

Vraag 10

Hoe groot is de toename van eigen personeel en extra inhuur bij de Douane?

Antwoord op vraag 10

Er is in de 2de suppletoire begroting geen sprake van formatieve groei bij de Douane. De Douane is bij de NJN gecompenseerd voor tegenvallers in de uitvoering. Deze zitten deels in gestegen loonsommen (14 miljoen euro) en inhuurkosten (8 miljoen euro). De inhuur is ingezet om de continuïteit te borgen terwijl er gewerkt wordt aan de overgang naar een dataplatform. Het data platform is naar verwachting in 2027 gereed. De Douane zal naar verwachting met 311 fte groeien en komt daarmee op een verwachte bezetting van 6.325 fte in 2025 (95,9% van de formatie).

Vraag 11

Zijn er ook toeslagen die in de tabel horen te staan? Zo ja, welke?

Antwoord op vraag 11

Op het begrotingsartikel staan alleen de uitvoeringskosten van Dienst Toeslagen. De programmagelden van de toeslagen staan op het begrotingsartikel van het desbetreffende departement (Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening, Volksgezondheid, Welzijn en Sport en Sociale Zaken en Werkgelegenheid).

Vraag 12

Worden er aflopende inhuurcontracten verlengd bij de Dienst Toeslagen? Zo ja, hoeveel?

Antwoord op vraag 12

Het totaal aantal inhuurcontracten dat wordt verlengd bij Dienst Toeslagen is 758. Daarvan zijn er 726 verlengingen bij de uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen en Commissie Werkelijke Schade.